

Promemoria

Dnr 17SBN414
2017-10-24
Handläggare Dan Ageborn
Telefon 026-17 81 17
dan.ageborn@gavle.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gävle kommun

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	1
2. Beskrivning av ärendet	1
3. Beslutsunderlag	2
3.1. Remissinstanser	2
3.2. Förslag till nya lokala ordningsföreskrifterna, redovisning av föreslagna ändringar	3
3.2.1. Områden jämställda med offentlig plats, revidering § 3.....	4
3.2.2. Ridning, löpning, promenader och cykling, revidering § 21	5
3.2.3. Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor, revidering § 22.....	7
3.2.4. Lekplatser	9
4. Övrigt	9
5. Anmälan till länsstyrelsen	9

1. Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att hos kommunfullmäktige hemställa

att anta nya lokala ordningsföreskrifter för Gävle kommun, vilka skall träda i kraft den 1 januari 2018,

att tidigare av kommunfullmäktige beslutade lokala ordningsföreskrifter upphör att gälla den 1 januari 2018.

2. Beskrivning av ärendet

Kommuner har enligt regeringens bemyndigande (se SFS 1993:1632) rätt att utfärda lokala ordningsföreskrifter.

Gällande lokala ordningsföreskrifter för Gävle kommun är beslutade vid sammanträde med kommunfullmäktige den 29 september 2014, § 8. Länsstyrelsen har inte upphävt beslutet.

Samhällsbyggnad Gävle har nu återigen sett över föreskrifterna då det finns önskemål om sådan översyn. Eftersom det föreslås flera ändringar sedan

ordningsföreskrifterna antogs år 2014 är det lämpligt att kommunen beslutar att anta nya lokala ordningsföreskrifter i dess helhet och upphäva det tidigare beslutet.

Det kan nämnas att ny ordningslag trädde ikraft den 1 januari 1994. Den nya lagen innebar att då befintliga lokala ordningsföreskrifter i Sveriges samtliga kommuner upphörde att gälla den 1 januari 1996. De nya föreskrifterna som sedan beslutades i Sveriges kommuner följer i stor utsträckning en grundmall som hade utarbetats av dåvarande Svenska kommunförbundet, nuvarande Sveriges Kommuner & Landsting. Grundstrukturen i de lokala ordningsföreskrifterna är alltså likartade för förmodligen i huvudsak samtliga kommuner i Sverige. De lokala ordningsföreskrifterna för Gävle kommun följer även fortsättningsvis strukturen i den grundmall som tidigare utarbetats av Svenska kommunförbundet.

Huvudprinciper

Enligt lag och förarbeten skall följande huvudprinciper gälla för kommunens rätt att utfärda föreskrifter.

1. Föreskrifterna får endast ta sikte på att upprätthålla den allmänna ordningen på allmän plats. I ordningslagen använder man konsekvent ordet offentlig plats, en benämning som också används i de lokala ordningsföreskrifterna.
2. Föreskrifterna får inte angå förhållanden som är reglerade i någon annan författning eller som enligt lag eller författning kan regleras på annat sätt.
3. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.
4. Förbud och påbud bör begränsas till att gälla endast sådana områden där ett verkligt behov föreligger.
5. Föreskrifterna får inte begränsa ordningslagens föreskrifter utan endast mera i detalj reglera sådana frågor som regleras i lagen.

3. Beslutsunderlag

3.1. Remissinstanser

Förslag till nya lokala ordningsföreskrifter har sänts ut till följande remissinstanser, nämligen

Polismyndigheten Region Mitt,

registrator.mitt@polisen.se

Överlämnas även till Polismyndigheten, Södra Centralgatan 1, Gävle.

Brottsförebyggande Rådet (BRÅ), c/o Jan Myleus, Gävle kommun.

jan.myleus@gavle.se

Säkerhetschef Markus Svensson, Kommunledningskontoret.

markus.svensson@gavle.se

Drogsamordnare Johnny Gustafsson, Gävle kommun, Socialtjänsten.

johnny.gustafsson@gavle.se

Chefsjurist Helén Åleskog, Gävle kommun, kommunledningskontoret.

helén.aleskog@gavle.se

Miljöchef Patrik Gustavsson, Gävle kommun, Samhällsbyggnad Gävle.

patrik.gustavsson@gavle.se

Gatu- och parkchef Karl Blad, Gävle kommun, Samhällsbyggnad Gävle.

karl.blad@gavle.se

Trafik- och tillståndschef Helena Werre, Gävle kommun, Samhällsbyggnad Gävle.

helena.werre@gavle.se

Kultur- och fritidschef Kajsa Ravin, Gävle kommun Kultur och fritid.

kajsa.ravin@gavle.se

kultur-fritid@gavle.se

Planchef Ulrica Olsson, Gävle kommun, Samhällsbyggnad Gävle,

ulrica.1.olsson@gavle.se

Gavlefastigheter Gävle kommun AB,

info@gavlefastigheter.se

Kommissarie Måns Jennehag, Kommunpolis Gävle

Lokalpolisområde Gästrikland

mans.jennehag@polisen.se

Under remissomgången har remissinstanserna haft tillfälle att ge synpunkter på förslag till nya/ändrade allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gävle kommun.

3.2. Förslag till nya lokala ordningsföreskrifterna, redovisning av föreslagna ändringar

Nedan redovisas förslag till ändringar av vissa paragrafer och de synpunkter som remissinstanserna har haft. Den text som föreslås utgå är överstruken och den text som föreslås tillkomma är *kursiverad*. Ändringar/tillägg sker i § 3, 10, 21 och 22.

3.2.1. Områden jämställda med offentlig plats, revidering § 3

”Vid tillämpningen av 3 kap. ordningslagen och dessa föreskrifter skall, med stöd av 1 kap. 2 § andra stycket ordningslagen, följande områden jämställas med offentlig plats:

a) Följande begravningsplatser:

- Nya och gamla kyrkogården i Gävle samt Bomhus, Valbo, Hille, Hamråde och Hedesunda kyrkogårdar.

b) Följande vänthall för allmänna kommunikationer:

- Gävle Central.

c) Följande motionsspår:

- Anlagda motionsspår i Bomhus, Forsbacka, Hageström, Hamråde, Hedesunda, Hemlingby, Kungsbäck, Valbo sportcentrum, *Åbyvallen*, *Skidstavallen* och Sätra.

d) Följande badplatser:

- Bönaviken, Engeltofta, Engesberg, Forsbybadet, Gammelannabadet, Hilleviksbadet, Högbäcka, Konsumbadet/Brädviken, Laduholmen, Limön, Sandsnäsbadet, Saltharsfjärden, Stadsbadet Boulongern, Strömsbrobadet, Torsvedsbadet och Totrabadet.

e) ~~Gavleån nedströms Gustavsbro.~~

e) *Gavleån nedströms Gustavsbro till Islandsbron.*

f) Följande idrottsanläggningar/idrottsområden:

- Arenaområdet Gavlehov, Hageströms IP, Hedesunda IP, Kastvallen, Mariehovs IP, Måsbergets IP, Nynäs IP, Strömvallen, Sätrevallen, Sörby IP, Testebovallen, Träffens sporthall och IP, Valbo sportcentrum och Åbyvallen.

g) Följande lekplatser:

- Se Bilaga 7.

h) *Följande preparerade/pistade nedfart samt liftgata:*

- *Hemlingbybacken.*”

Motiv:

Enligt ordningslagen kan kommun meddela föreskrifter för att upprätthålla allmän ordning på offentlig plats. Kommun får föreskriva att anläggningar för lek, idrott, camping eller friluftsliv, badplatser, begravningsplatser m.m. ska jämställas med offentliga platser vid tillämpning av tredje kapitlet om allmän ordning och säkerhet vid användning av offentlig plats och lokala föreskrifter, om dessa områden är tillgängliga för allmänheten.

Motionsspår ovan har kompletterats med Åbyvallen och Skidstavallen.

Samhällsbyggnad Gävle föreslår att § 3 punkten e) skall lyda på följande sätt:

”e) Gavleån nedströms Gustavsbro till Islandsbron.”

Enligt nu gällande föreskrift är området Gavleån nedströms Gustavsbro att jämställa med offentlig plats. Detta är i praktiken till Gavleåns mynning. Nedströms Islandsbron upplåter kommunen platser för båtar/fartyg. Polismyndigheten har inget intresse av att befatta sig med sådan verksamhet. Enligt ordningslagen skall annars polismyndigheten besluta om tillstånd på plats som med stöd av 1 kap 2 § andra stycket ordningslagen har jämställts med offentlig plats. Genom ändringen förtydligas att det är kommunen som upplåter platser i Gavleån nedströms Islandsbron. Det innebär alltså att Gavleån öster om Islandsbron inte längre kommer att jämföras med offentlig plats.

Samhällsbyggnad Gävle föreslår att § 3 kompletteras med en punkt h) av följande lydelse:

”h) Följande preparerade/pistade nedfart samt liftgata:

- Hemlingbybacken.”

Det är ett önskemål från Kultur & Fritid i Gävle kommun som ansvarar för driften av Hemlingbybacken, som är Gävles enda preparerade slalombacke, att den anläggningen skall jämföras med offentlig plats och på så sätt omfattas av de lokala ordningsföreskrifterna.

Remissinstansernas synpunkter:

Ingen erinran från remissinstanserna.

3.2.2. *Ridning, löpning, promenader och cykling, revidering § 21*

Paragraf 21, befintlig text:

”Det är inte tillåtet att rida eller leda häst på följande motions- eller skidspår, nämligen

- anlagda motionsspår Bomhus, Forsbacka, Hagaström, Hamrånge, Hedesunda, Hemlingby, Kungsbäck, Lexe, Valbo och Sätra

Löpning och promenader får inte ske i följande anlagda skidspår, nämligen

- anlagda skidspår i Bomhus, Forsbacka, Hamrånge, Hedesunda, Hemlingby, Kungsbäck, Lexe, Valbo och Sätra.”

Förslag:

Rubriken till paragraf 21 ändras så att ordet cykling tillkommer.

Paragraf 21 föreslås lyda på följande sätt. Den kursiverade texten föreslås tillkomma. Det som är överstruket utgår:

”Det är inte tillåtet att rida eller leda häst på följande motions- eller skidspår, nämligen

- anlagda motionsspår Bomhus, Forsbacka, Hagaström, Hamrånge, Hedesunda, Hemlingby, Kungsbäck, ~~Lexe~~, Valbo *sportcentrum, Åbyvallen, Skidstavallen* och Sätra

Löpning och promenader får inte ske i följande anlagda skidspår inklusive bäddar för skateskidåkning, nämligen

- anlagda skidspår i Bomhus, Forsbacka, *Hagaström, Hamrånge, Hedesunda, Hemlingby, Kungsbäck, ~~Lexe~~, Valbo sportcentrum, Åbyvallen, Skidstavallen* och Sätra.

Cykling får inte ske i följande anlagda skidspår inklusive bäddar för skateskidåkning, om inte annat är föreskrivet, nämligen

- *anlagda skidspår i Bomhus, Forsbacka, Hagaström, Hamrånge, Hedesunda, Hemlingby, Kungsbäck, Valbo sportcentrum, Åbyvallen, Skidstavallen och Sätra.*

Det är inte tillåtet att uppehålla sig i Hemlingbybacken & Snowparks nedfarter annat än under gällande öppettider. Området betraktas som en byggarbetsplats utanför backens ordinarie öppettider.”

Motiv:

Paragrafen uppdateras vad gäller anläggningar. Lexe utgår då det inte finns motionsspår/skidspår där.

Föreningen Skidkamraterna, som tillsammans med Kultur & Fritid sköter Skidstavallen i Strömsbro, har framfört att cykling sker i skidspår vilket inte får ske. Det föreslås därför ett tillägg som innebär förbud mot cykling i anlagda skidspår *inklusive bäddar för skateskidåkning, om inte annat är föreskrivet.*

För tydlighetens skull föreslås i paragraf 21 ett separat stycke om cykling. Kultur & Fritid, Gävle kommun, har framfört att cykel är en sport som växer extremt mycket just nu och Kultur & Fritid måste kunna möta efterfrågan. Av detta skäl föreslås texten ”om inte annat är föreskrivet.”

Det är också enbart vad gäller cykling i skidspår inklusive bäddar för skateskidåkning, som det förvaltande organet kan föreskriva att cykling kan ske och när det i så fall får ske. Det är aldrig tillåtet att löpa eller promenera i skidspår inklusive bäddar för skateskidåkning.

I sammanhanget kan erinras om Högsta förvaltningsdomstolens dom den 30 november 2012, mål nr 6966-11. Domen innebär att en kommun kan ta ut avgifter av personer som nyttjar sådana skidspår, där det föreligger betydande insatser i form av arbete och material, och därmed kostnader, för att ställa i ordning och underhålla skidspåren. En sådan avgift strider inte mot

principerna om allemansrätten. Domen torde även vara tillämplig vad gäller spår som iordningsställs för cykling eller enbart för cykling, under förutsättning att det föreligger betydande insatser i form av arbete och material och kostnader för att ställa i ordning och underhålla sådana spår. Sådan avgift beslutas av kommunfullmäktige.

Slutligen föreslås att följande text skall införas i föreskrifterna, nämligen att

- *”Det är inte tillåtet att uppehålla sig i Hemlingbybacken & Snowparks nedfarter annat än under gällande öppettider. Området betraktas som en byggarbetsplats utanför backens ordinarie öppettider.”*

Det är ett önskemål från Kultur & Fritid i Gävle kommun som ansvarar för driften av Hemlingbybacken att det i de lokala ordningsföreskrifterna skall tas in en föreskrift av innebörden att allmänheten får vistas i Hemlingbybacken & Snowparks nedfarter enbart under gällande öppettider. Då Samhällsbyggnad Gävle har kontrollerat lokala ordningsföreskrifter för kommuner med slalombackar, t.ex. Åre kommun och Torsby kommun, så framgår, i sak, motsvarande text i dessa kommuners lokala ordningsföreskrifter.

Samhällsbyggnad Gävle har varit kontakt med Svenska Skidanläggningars Organisation (SLAO) och det är ett önskemål från SLAO att det av kommunens lokala ordningsföreskrifter framgår att människor inte får visas i sådan anläggning utanför ordinarie öppettider för anläggningen. Sådan föreskrift kan också ha betydelse i skadeståndsfall. Av kommunens hemsida och information i anslutning till backen framgår när backen är tillgänglig för allmänheten under vintersäsong och under barmarkssäsong.

Remissinstansernas synpunkter:

Remissinstansernas synpunkter är tillgodosedda.

3.2.3. Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor, revidering § 22

Paragraf 22 föreslås lyda på följande sätt. Den kursiverade texten föreslås tillkomma. Det som är överstruket utgår:

Förslag:

Användning av pyrotekniska varor tillåts bara på påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton ~~samt från klockan 18:00 till därpå följande dag till kl. 04:00~~ 01:00 inom detaljplanelagda (även byggnadsplan och stadsplan) områden med sammanhållen bebyggelse. Under övriga tider på året krävs tillstånd av polismyndigheten. *Med sammanhållen bebyggelse avses bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av väg, gata eller parkmark.*

Det är alltid förbjudet att använda pyrotekniska varor närmare än 500 meter från länsjukhuset, Gävle Central och inomhustorg som avses i 14 § i dessa föreskrifter samt

inom Gävle hamnområde. *Under förutsättning av polismyndighetens tillstånd och under förutsättning medgivande från Gävle kommun, får användning av pyrotekniska varor ske närmare än 500 meter från inomhustorg som avses i 14 § i dessa föreskrifter.*

Tillstånd av polismyndigheten krävs för att få använda pyrotekniska varor på mark och anläggningar på Arenaområdet Gavlehov och StrömvalLEN. Arenaområdet Gavlehov är markerat på karta, se Bilaga 8.”

Motiv

Det har framförts önskemål att inskränka eller helt ta bort möjligheten att använda pyrotekniska varor. Önskemålen har framförts via medborgarförslag och av allmänheten i övrigt, särskilt i anslutning till nyårsafton. Förslaget innebär att tiden på dygnet då pyrotekniska varor får användas inskränks. Det går inte att helt ta bort möjligheten för allmänheten att använda pyrotekniska varor, då det i sådant fall innebär en obefogad inskränkning i den enskilda friheten. Men det går att inskränka tiden under dygnet då sådana får användas på offentlig plats. Då Samhällsbyggnad Gävle har granskat andra ordningsföreskrifter framkommer att även andra kommuner har motsvarande inskränkningar.

En definition föreslås av vad som avses med sammanhållen bebyggelse.

Slutligen föreslås det att under förutsättning av polismyndighetens tillstånd och kommunens medgivande får användning av pyrotekniska varor ske närmare än 500 meter från inomhustorg som avses i 14 § i dessa föreskrifter. Motivet för detta är att det används pyrotekniska varor på Slottstorget i samband med t.ex. invigning av Gävle Bocken. Slottstorget, eller i vart fall delar av, ligger närmare inomhustorg än 500 meter.

Remissinstansernas synpunkter

Remissinstanserna har inget att erinra emot den föreslagna bestämmelsen i sak. Kommissarie Måns Jennehag, kommunpolis Gävle, Lokalpolisområde Gästrikland, säger följande i sitt yttrande:

”Polismyndigheten har tagit del av förslaget och har inga invändningar.

Polismyndigheten uppfattar dock att förslaget förordar en åtstramning gällande användning av fyrverkeri och andra pyrotekniska varor angivet i 22 §, 1 och 2 st. Detta synes från Polismyndighetens synvinkel, och ur ordningssynpunkt och ur ett trygghetsperspektiv, vara positivt.”

3.2.4. Lekplatser

Lekplatser angivna i bilaga 7 till föreskrifterna har uppdaterats.

4. Övrigt

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) genom Jan Myleus, har framhållit att gällande alkoholförtäring skulle området inom Boulognerparken kunna utökas eftersom nya delar tagits i anspråk mer av allmänheten.

Eftersom polismyndigheten dock inte föreslår någon justering av områden där förtäring av alkohol inte får ske, så föreslås inte någon sådan förändring.

Jan Myleus önskar att även Tillgänglighetsrådet, Ungdomsrådet och Pensionärsrådet blir tillfrågade vid remissförfarandet liksom även politiska partier skulle kunna göras delaktiga som remissinstanser. Samhällsbyggnad Gävle kan ha detta i åtanke till nästa gång det kan vara aktuellt med ändringar i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna.

5. Anmälan till länsstyrelsen

Enligt 3 kap 13 § ordningslagen skall kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva lokala föreskrifter omedelbart anmälas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen skall som huvudregel fatta beslut inom tre veckor från det att kommunens beslut anmälts till länsstyrelsen.

SAMHÄLLSBYGGNAD GÄVLE

Tuija Otterstam
Administrativ chef

Dan Ageborn
Kommunjurist

BILAGOR

- Bilaga 1: Förslag till nya (ändrade) allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gävle kommun
kartbilagor 1-6 och 8 till föreskrifterna är samma som befintliga. Bilaga 7 utvisande lekplatser är uppdaterad.
- Bilaga 2: Befintliga allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gävle kommun.